

Verrassende broedresultaten van de torenvalk,
Golfterrein Duivendrecht,

door J.J.M. Andriese, E. Brugman, W. van Waveren Hogervorst.

(Aangezien dit artikel ook in andere Bladen verschijnt, is vrij uitvoerig ingegaan op de ligging van het terrein, en de situatie ter plaatse)

In het kader van het al enige jaren ingestelde onderzoek naar het voorkomen van de torenvalk, kan met betrekking tot het door ons geïnventariseerde terrein het volgende worden medegedeeld.

Terrein van onderzoek:

Golfterrein te Duivendrecht. Ligging: het geïnventariseerde gebied wordt gevormd door het complex golfbanen van de Amsterdamse Golfclub te Duivendrecht. Dit gebied ligt westelijk van de spoorlijn Amsterdam-Utrecht, terwijl een van deze lijn afbuigend enkelspoor het complex in een grote "lus" naast de spoorlijn begrenst. Totale grootte: circa 16 ha.

Omschrijving van het terrein:

De enigszins geaccidenteerde grasbanen worden omzoomd door boomrijen. Op de "snijpunten" van deze boomsingels, die hoofdzakelijk bestaan uit populieren, elzen, wat wilgen en berken, bevinden zich kleine bosjes kreupelhout. Twee op het terrein gelegen boerderijen zijn omringd door flinke stukken ruige planten- en struik-begroeiing. Voorts liggen in het terrein 2 vijvers, waarvan de grootste een rietoever en een eiland bevat. Dit enigszins parkachtig aandoend landschap vormt een rijk voedselgebied voor de overwegend insectenetende vogelpopulatie, en tezamen met de omliggende polders is het een gunstig jachtterrein voor de roofvogelbevolking. Het rustige karakter van de golfsport garandeert een nagenoeg ongestoord vogelleven.

Uiterlijk kasten:

Hiervoor gebruiken we de laatste jaren, en met succes, de bekende bier- of frisdrankkistjes. De openingen aan de zijkant en onderkant maken we dicht met wat eenvoudige latjes en aan de zijkant van de kast bevestigen we een zitstok, die \pm 25 cm buiten de kast steekt. Voor de kast spijkeren we een opstaande lat van \pm 15 cm hoog. We schilderen deze kasten met carbolineum groen en herhalen dit elk najaar. Over de kast trekken we een stuk asfaltpapier met een neklap van \pm 10 cm. Aan de voorkant laten we ook ongeveer 10 cm uitsteken tegen het inregenen.

Bevestiging van de kast:

We hangen deze kasten \pm 10 m hoog aan 2 ophanglatten, die onder- en boven de kast \pm 15 cm uitsteken en slaan een aantal lange (drieduims) spijkers om, niet door, de latten heen. Als extra beveiliging boren we aan weerszijden van de kast twee gaatjes hoog boven in de kast en trekken daar een stuk koperdraad of ijzerdraad doorheen en bevestigen dat om de boom.

Belangrijk is de plaats die we aan de nestkast geven.

We hangen de kasten zodanig, dat de vogels vrij in en uit kunnen vliegen, dus niet tussen de bomen, maar op plaatsen waar bomen grenzen aan open ruimten. Zoals uit de omschrijving van het terrein blijkt, zijn er vele geschikte plaatsen. Ook van belang is, dat de kast geplaatst wordt op, of in de buurt van een flinke tak, daar de jongen, als zij opgroeien, graag eens uit de kast gaan en deze gebruiken voor vlieg oefeningen.

Vulsel:

Als grondbedekking gebruiken we een mengsel van turfmoalm en kortgeknipt hooi of stro. Deze grondbedekking heeft een dikte van ongeveer 10 cm. Uit ervaring is ons gebleken dat met enkel turfmoalm geen goede resultaten te verwachten zijn, aangezien dit verdwijnt bij het kuiltje draaien, of door de wind gemakkelijk verstuift.

Resultaten

<u>jaar</u>	<u>aantal kasten</u>	<u>bewoning</u>	<u>aantal jongen nestkast</u>	<u>boomnest-jongen</u>	<u>totaal aantal uitgevlogen jongen</u>
<u>1963</u>	2	1	(2 eieren/verlaten)	-	geen
<u>1964</u>	2	1	5 exx	5 exx	<u>10</u> exx
<u>1965</u>	4	3	2 x 5 exx 1 x 3 exx	1 ex	<u>14</u> exx
<u>1966</u>	5	5	1 x 5 exx 2 x 4 exx 1 x 3 exx 1 x 1 ex	-	<u>17</u> exx
<u>1967</u>	8	5	1 x 6 exx 3 x 4 exx 1 x -	-	<u>18</u> exx

Enkele opmerkingen:

In 1963 hebben we uitsluitend turfmoalm gebruikt in de kasten, de volgende jaren vermengd met hooi of stro.

Opmerkelijk is verder nog dat, hoewel er elk jaar oude kraaien-nesten aanwezig zijn, er sinds 1966 uitsluitend van de kasten gebruik wordt gemaakt.

Dat het aantal broedparen niet verder is toegenomen, ondanks het feit dat we het aantal kasten in 1967 nog verder hebben uitgebreid, zou misschien betekenen dat we het maximum aan broedparen hebben bereikt. Deze conclusie is misschien wat voorbarig; de toekomst zal hierop antwoord moeten geven.

We hebben dus op 16 ha 5 broedparen. Uit het landelijk onderzoek blijkt, dat we het dichtst bezette terrein van Nederland hebben, een eer die we graag afstaan aan anderen die van deze mogelijkheden gebruik willen maken.

Alle jonge torenvalken, en in 1964 zelfs een volwassen o die bij het ringen van de jongen de kast niet wilde verlaten, werden geringd.

Correspondentie-adres:

J.J.M. Andriese,
Blauwvoetstraat 13^{III},
Amsterdam - W.
Tf. 188579

J.A./vDr